

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! Atheneum Overpelt te OVERPELT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 44412

Instelling GO! Atheneum Overpelt

Directeur a.i. Rianne Vanhulsel

Adres Leopoldlaan 45 - 3900 OVERPELT

Telefoon 011-80.05.84

Fax 011-80.05.93

E-mail info@atheneumoverpelt.be

Website <http://www.atheneumoverpelt.be>

Bestuur van de instelling GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Adres Willebroekkaai 36 - 1000 BRUSSEL

Scholengemeenschap SG Limburg-Noord

Adres Leopoldlaan 45 - 3900 OVERPELT

CLB GO! CLB Adite Limburg-Noord

Adres Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-02-2016, 23-02-2016, 24-02-2016, 25-02-2016, 26-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 26-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc SMEULDERS

Teamleden Erik DE BOU, Henk FORIERS, Erwin HUYBREGHTS, Geert
POLFLIET, Chris VAN WOENSEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2012/008 en 2012/009).....	10
3.1.1.3 Elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplannen 2002/088, 2002/089, 2002/094 en 2005/065).....	11
3.1.1.4 Engels in tso tweede graad in de studierichtingen Elektromechanica, Sociale en technische wetenschappen en Toerisme in tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica, Elektromechanica en Toerisme (leerplan 2012/24 en 2014/019))	14
3.1.1.5 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2005/044).....	16
3.1.1.6 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2006/060)	18
3.1.1.7 Wiskunde in tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica en Elektromechanica (leerplannen 2005/069 en 2005/070)	21
3.1.1.8 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Werktuigmachines (leerplan 2007/048)	23
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	25
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	27
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	28
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	29
4.1 Evaluatiepraktijk	29
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	33
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	36
6.1 Wat doet de school goed?	36
6.2 Wat kan de school verbeteren?	36
6.3 Wat moet de school verbeteren?	36
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	37
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	37

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het GO! Atheneum Overpelt biedt onderwijs aan in de hoofdstructuren aso, tso en bso op haar campus in Overpelt. Op de campus heerst er een aangenaam en gestructureerd leer- en leefklimaat. Het hele schoolteam werkt met een groot engagement aan de realisatie van de schoolmissie. De middenschool op dezelfde campus voert een eigen beleid. Toch is er een hechte samenwerking op het vlak van onderwijsvernieuwing en leerbegeleiding. De vakgroepen van beide scholen overleggen ook regelmatig met elkaar.

Het aanbod van het atheneum is erg breed. Met de eerder bescheiden leerlingenpopulatie is het voor het schoolbeleid een evenwichtsoefening om de richtingen in het domein Wetenschap en techniek, Taal en cultuur, Welzijn en maatschappij en Economie en organisatie aan te bieden. De klassen zijn meestal klein. Waar er samenstellingen zijn, is tijdens de doorlichting hier en daar vastgesteld dat die de leerplanrealisatie remmen.

De huidige directeur van het atheneum is nog maar kort op post. Zij heeft de beleidslijnen al duidelijk gemaakt. De visie van de school is zorg dragen voor "energiek en toekomstgericht onderwijs". Deze visie maakt de school ook waar door in te zetten op nieuwe didactiek, door de dynamiek waarmee de schoolleiding de processen in de school ondersteunt en het enthousiasme van het jonge lerarenteam. In het atheneum krijgen leerlingen, ouders en personeel een stem in het beleid via de leerlingenraad, de ouderraad en het pedagogisch college. Die inspraakorganen hebben ook een duidelijke invloed op het beleid. De directie tracht data-analyses op een zinvolle manier te gebruiken om problemen te detecteren en zoekt oplossingen.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie een representatief staal van het onderwijsaanbod. In het onderzoek voldoen alle structuuronderdelen. Er zijn zelfs drie voorbeelden van goede praktijk : wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn, biologie in aso tweede graad en Engels in tso tweede graad en tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica, Elektromechanica en Toerisme. De leerplanrealisatie in bso derde graad Werktuigmachines voldoet nipt. Het aanbod vertoont daar kleine tekorten, verspreid over verschillende delen van het leerplan.

Het pedagogisch project van de school spoort met vele aspecten uit de VOET en maakt deel uit van de schoolcultuur. De school mist slechts enkele VOET of bereikt soms een leerlingengroep niet, maar streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang na.

Voor het kwaliteitsonderzoek selecteerde de inspectie de evaluatiepraktijk. Over het algemeen is de evaluatie voldoende tot zeer sterk afgestemd op het leerplan. In een aantal vakken is deze afstemming veeleer zwak. Voor andere vakken is het dan weer een voorbeeld van goede praktijk. Het beleid ondersteunt de evaluatiepraktijk en stelt zich ontwikkelingsgericht op.

Het onderzoek met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd in samenhang met het onderzoek van het centrum voor deeltijds beroepsonderwijs in Beverlo gevoerd. Het beleid kent de tekorten, maar heeft voor de vestigingsplaats in Beverlo onvoldoende gevolg gegeven aan de werkpunten geformuleerd in de verslagen van de interne en externe deskundigen. De technische ondersteuning vanuit het beleid is in Beverlo onvoldoende, waardoor dit ook de kwaliteitsvolle leerplanrealisatie belemmert.

Gezien de administratieve samenhang krijgen de school en het centrum hetzelfde advies voor de erkenningsvoorwaarde BVH: een gunstig advies beperkt in de tijd. De verbeteringen worden na 3 jaar opgevolgd. Voor de overige erkenningsvoorwaarden krijgt de school een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	biologie, wiskunde	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	biologie, wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	biologie, wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie, wiskunde	biologie, wiskunde
Graad 2 TSO Handel	Engels	Engels
Graad 2 TSO Elektromechanica	Engels	elektriciteit, mechanica
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Engels	Engels
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 BSO Werktuigmachines		specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	Engels, wiskunde	wiskunde
Graad 3 TSO Elektromechanica	Engels, wiskunde	wiskunde
Graad 3 TSO Toerisme	Engels	Engels

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog hiaten wat betreft de gerichtheid op
Doelgerichtheid	alle VOET of op alle leerlingengroepen. Vele aspecten uit de VOET sporen met het pedagogisch project van de school en maken deel uit van de schoolcultuur. In de dagelijkse werking van de school is dan ook voortdurend aandacht voor facetten zoals respect hebben voor ieders mening, betrokken zijn bij de sociale werkelijkheid, opkomen voor en eerbiedigen van de Rechten van de Mens, respect voor de gelijkwaardigheid van mensen.

Het schoolwerkplan vermeldt een aantal sleutelcompetenties, die ook terug te vinden zijn bij de VOET. Er wordt principieel gesteld dat in alle vakgebieden wordt gewerkt aan de vakoverschrijdende eindtermen. Bijzondere aandacht voor de VOET wordt verwacht bij extra-murosactiviteiten zoals de sportdag en pedagogische uitstappen. De leraren krijgen eveneens de opdracht om de nagestreefde VOET te vermelden in hun jaarvorderingsplannen, in projectbundels en bij de aanvraag voor studieuitstappen.

Overleg en afspraken in verband met de VOET tussen de middenschool en de bovenbouwschool op dezelfde campus staan in het begin van een ontwikkelingsfase.

De recentelijk vernieuwde visietekst omvat onder andere de algemene doelstellingen in verband met de VOET-werking specifiek voor de school. Deze doelstellingen worden geïntegreerd in de algemeen pedagogische visie. Het doel is de leerlingen sleutelcompetenties te laten verwerven om een rijk persoonlijk leven uit te bouwen en een zinvolle bijdrage te leveren aan de opbouw van de samenleving. De school stelt dat werken aan vakoverschrijdende eindtermen teamwerk is. Alle activiteiten in of buiten de school worden gekoppeld aan de relevante VOET.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Een coördinator, die recentelijk is aangesteld, stuurt het VOET-beleid aan. Een werkgroep VOET heeft als opdracht om in samenspraak met de coördinator te zorgen voor een analyse en bijsturing van de VOET-werking. Om het overzicht te behouden werkt de school in een eerste fase met de reeds bestaande schoolprojecten, waarin alle leraren betrokken zijn, hetzij als initiatiefnemer hetzij als begeleider.

De coördinator heeft onder andere als taak ondersteuning te bieden aan nieuwe initiatieven, een planning op te stellen om de VOET-werking te optimaliseren en een onderzoek uit te voeren naar de leerlijnen doorheen de verschillende graden.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is recentelijk vrij systematisch uitgebouwd en leidt tot duidelijke conclusies. Gezien de vrij recente heropstart van de VOET-werking in de school, die tot een andere aanpak leidde, kunnen nog geen effecten getraceerd worden. Wel resulteerde de vernieuwde actie in een participatief opgestelde visietekst, die een breed draagvlak heeft. De registratie van VOET-werking binnen de vakken, via uitstappen en projecten werd nauwgezet geactualiseerd. In een volgende fase analyseert de coördinator het volledige VOET overzicht. Op basis van deze analyse wordt een evaluatie en bijsturing opgesteld.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de verspreiding en effectiviteit ervan zijn nog beperkt. In het verleden heeft het schoolteam vrij intuïtief de VOET binnen de vakken en projecten geregistreerd. De school nam recentelijk een nieuwe start om de VOET-werking te verdiepen en te verbreden en zette daartoe een adequate organisatiestructuur op. Op personeelsvergaderingen in 2015-2016 werd het werken aan de vakoverschrijdende eindtermen inhoudelijk en organisatorisch scherpgesteld.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid Een groot deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd vanuit de vakken en aangevuld door een gevarieerd aanbod van zinvolle initiatieven. De eindtermen in verband met lichaam en lichaamsbeweging komen aan bod, onder andere via het vak lichamelijke opvoeding, het gevarieerde aanbod op de sportdag en de mogelijkheid tot sporten onder de middag.

De eindtermen in verband met gezondheid worden nagestreefd door middel van projecten zoals 'gezond ontbijt' en EHBO-werkwinkels. De deelname aan externe projecten zoals de Wereldwaterdag en dikketruiendag confronteert de leerlingen met de nood aan een veilige en gezonde leefomgeving. Ook een afvalopruiactie in de straten nabij de school brengt dit thema onder de aandacht.

Uitvoering Socioculturele samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij een groot deel van de leerlingen nagestreefd vanuit de vakken en aangevuld door een gevarieerd aanbod van projecten. De vakoverschrijdende eindtermen in verband met kunst en cultuur zijn prominent aanwezig in de verschillende kunstprojecten en museumbezoeken. Contacten met een school in Luik en avonden over Zuid-Amerikaanse landen, die georganiseerd worden door de leerlingen van de studierichting Toerisme, scheppen voor de leerlingen de mogelijkheid om kennis te maken met andere culturen. Een groot aantal leerlingen is betrokken bij verschillende solidariteitsacties. Verder hecht de school veel belang aan verbondenheid en samenhang en zet daartoe verschillende teambuildingsactiviteiten op touw.

3.1.1.2 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2012/008 en 2012/009)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de didactische uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerlingen krijgen voldoende begeleiding. De evaluatiepraktijk is valide.

Onderwijsaanbod	Het aanbod is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De wetenschappelijke vaardigheden krijgen voldoende plaats in de aanpak. Een blijvend aandachtspunt is de kennisopbouw bij de leerlingen vertrekkend vanuit proefondervindelijke waarnemingen en experimenten. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen vormen te weinig het uitgangspunt. Er is aandacht voor de verticale en horizontale samenhang. Het werk van de leerlingen getuigt van een behoorlijk beheersingsniveau.
<i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	
Uitrusting	Alle lessen vinden plaats in het biologielokaal met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. Het lokaal is aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen zijn aanwezig. Het beheer van het materiaal en de producten is goed georganiseerd. De veiligheid van de leerlingen wordt bewaakt. Het lokaal is uitgerust met internetverbinding en een digitaal bord. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.
<i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De toets- en examenvragen zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is verzorgd, gevarieerd en ingebed in voor de leerlingen herkenbare contexten. Duidelijk beeldmateriaal ondersteunt de vragen. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen. Experimentele vaardigheden en vakattitudes in het kader van onderzoekend leren en/of leren onderzoeken worden eveneens geëvalueerd. De leerlingenresultaten voldoen ruimschoots.
<i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het studiemateriaal is gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. In de vakgroep worden initiatieven genomen ter ondersteuning van het talenbeleid. De opbouw van de lessen is gevarieerd en de leerlingen werken gemotiveerd mee. De toetsen zetten de leerlingen aan tot studie en bereiden voor op de examens. Het leerklimaat is rustig en legergericht. De communicatie tussen leraren en leerlingen verloopt vlot. De grootte van de klasgroepen bevordert het bereiken van de leerplandoelstellingen. De frontale aanpak wordt doorbroken en leerlingen worden aangezet tot begeleid zelfstandig en actief leren. Het leerproces wordt ondersteund door de uitvoering van leerlingenproeven en het gebruik van aanschouwelijk materiaal. Leerlingen krijgen remediëring en feedback in functie van de noden.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. De leraren volgen pedagogisch-didactische en vakspecifieke bijscholing en hebben een grote deskundigheid. De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Ze hebben aandacht voor leerlijnen, verwerkingsniveaus, differentiatie en talenbeleid. De implementatie van nieuwe inzichten komt tot uiting in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk. Voor de begeleiding van de leerlingen en het afstemmen van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking. Nascholingservaringen worden doorgegeven en de effecten van nascholing zijn zichtbaar in de klaspraktijk. De vakgroep beschikt over het vermogen om de eigen onderwijskwaliteit te bewaken.

3.1.1.3 Elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplannen 2002/088, 2002/089, 2002/094 en 2005/065)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is nagenoeg volledig. De evaluatie voldoet. De uitrusting ondersteunt de realisatie van het leerplan.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep biedt de meeste leerplandoelstellingen aan, enkel de doelstellingen omtrent werken op holle wanden en railsystemen voor verlichting komen niet aan bod.

De leraren behandelen de theorie elektriciteit vertrekkend vanuit of onderbouwd met metingen. Via didactische opstellingen tonen ze fysische verschijnselen rond (elektro)magnetisme. Dit helpt de leerlingen om zich deze abstracte begrippen en verschijnselen eigen te maken. Het aanbod theorie mechanica vertrekt hoofdzakelijk vanuit realistische contexten, waardoor de leerlingen het nut van de theorie snel kunnen plaatsen. De school benut een deel van het complementair gedeelte om technisch tekenen te behandelen. De leerlingen krijgen eveneens een gedeelte uitbreidingsleerstof lessen, ondersteund door praktische opdrachten in minstens twee lastechnieken. De praktische doelstellingen komen aan bod via projecten. De leerlingen krijgen steeds een logische werkvolgorde aangereikt met oog voor veilig handelen. De complexiteit van de projecten stijgt naarmate de leerlingen vorderen doorheen de graad.

De leraren hebben hun weg nog niet helemaal gevonden in het werken met graadklassen. Ze veranderen de volgorde van de leerinhouden, maar kiezen niet altijd de aangewezen volgorde voor het werken met graadklassen. Hierdoor is hetgeen ze aanbieden (nagestreefde beheersingsniveau) niet steeds afgestemd op wat de leerling kan verwerken (ontwikkelingsniveau) of vereist dit kennis en/of inzichten waarin de leerling nog niet is opgeleid. Dat de vakgroep nog niet overlegde met andere vakken, bijvoorbeeld wiskunde, versterkt dit. Het leerproces wordt hierdoor bemoeilijkt en het pedagogisch comfort voor de leraren neemt af.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Het onderzoek toont aan dat de efficiënte besteding van de onderwijstijd onder druk staat. Tijdens de lessen in de graadklassen zijn er regelmatig momenten waarbij het ene leerjaar instructie krijgt en het andere leerjaar op de leraar moet wachten nadat ze met hun opdracht klaar zijn. Tevens staan de theorie-uren niet in blok gepland, waardoor aanzienlijke lestijd verloren gaat terwijl de leerlingen wisselen van klaslokalen. De praktijkuren staan steeds in blokken van twee uren geroosterd, waardoor de onderwijstijd nuttiger gebruikt wordt.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De vakgroep ontwikkelde een competentiegericht visie op evalueren. Het onderzoek toont aan dat deze in de evaluatiepraktijk nog niet zichtbaar is. De evaluatie van de theorie is gebaseerd op een aantal toetsen doorheen het jaar en twee summatieve examenmomenten, die vooral gericht zijn op kennisreproductie. Het toetsen van de praktijk stoelt op projectevaluaties, gericht op proces- en attitude-evaluatie.

De evaluatiepraktijk voldoet nipt. De meeste leerplandoelstellingen komen aan bod, de vraagstelling is voldoende afgestemd op het leerplan en de evaluatie verloopt transparant. Tegelijkertijd zijn er belangrijke ontwikkelpunten op het vlak van validiteit, leerondersteuning en objectiviteit. Zo zet het hergebruik van examens de validiteit onder druk, in het bijzonder in de graadklassen. Leerondersteunende feedback wordt bijna uitsluitend mondeling gegeven, waardoor de leraren kansen missen om het leerproces krachtig te ondersteunen. De puntenverdeling is bij sommige theoretische vragen veeleer bepaald door het aantal te geven antwoorden dan door het belang van de doelstelling die bevraagd wordt.

De evaluatie van praktijk voor mechanica en elektriciteit is sterk gericht op het leerplan. De aandacht voor zelfevaluatie is sterk. Toch zijn de toegekende punten nog niet altijd het gevolg van een objectieve beoordeling op basis van criteria. De leraren zijn zich hiervan bewust en werken evaluatiewijzen uit die hierop een antwoord bieden.

De evaluatie van de theoretische doelstellingen elektriciteit is in het derde jaar onvoldoende gevarieerd. De frequentie waarmee bepaalde leerplandoelstellingen geëvalueerd worden, is niet steeds afgestemd op de noodzaak daaraan in het leerproces. Ze is evenmin afgestemd op het belang van de doelstelling in het geheel van het leerplan. In het tweede leerjaar treedt dit probleem niet op. In beide leerjaren krijgen leerlingen soms kennisvragen over feiten die weinig van belang zijn. De vraagstelling is niet steeds realistisch en toepassingsgericht.

Bij de evaluatie van de theoretische doelstellingen mechanica bevragen de leraren soms praktische doelstellingen. Dit biedt weinig tot geen meerwaarde voor het leerproces. Ook hier is de leerondersteunende feedback beperkt. Wat opvalt, is de toepassingsgerichtheid van de vragen en de afstemming op het beheersingsniveau van het leerplan.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het onderwijsleerproces bestaat uit een mix van leraargestuurde onderwijsleergesprekken voor de theorie en leerlingactieve werkvormen voor de praktijk. Leerlingen krijgen veel kansen om te communiceren en grijpen deze. De leraren treden afhankelijk van de lesfase ook op als coach. Er is een goede interactie tussen hen en de leerlingen, en de leerlingen onderling. Wanneer een leerling niet verder kan met zijn opdracht, neigen de leraren ernaar de oplossing aan te reiken in plaats van een probleemoplossend proces op te starten. Hierdoor missen ze kansen om de zelfstandigheid, het zelfsturend en het probleemoplossend vermogen van leerlingen verder te ontwikkelen.

Het cursusmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit zelfgemaakte leerboeken en projecten. Het leerplan is hierin duidelijk herkenbaar aanwezig. Het taalgebruik in het cursusmateriaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van leerlingen in een klassieke, jaargebonden onderwijsorganisatie. Het is door het verder invoeren van graadklassen een aandachtspunt om de nieuwe ordening van de leerinhouden, het cursusmateriaal en het bijhorende taalgebruik af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leerlingen beschikken over voldoende ruime lokalen waarin steeds een apart instructie- en praktijkgedeelte voorzien is. Dit helpt de leraren om theorie en praktijk geïntegreerd aan te bieden. De uitrusting is zo goed als volledig. Ook de beschikbare computerinfrastructuur voldoet. De leerlingen gebruiken heel wat softwarepakketten om te ontwerpen, te simuleren en schema's te tekenen. In de praktijkruimte elektriciteit ontbreekt het aan mogelijkheden om op holle wanden te werken, beschikken de leraren niet over railsystemen voor verlichting en zijn de didactische meterkasten verouderd.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep overlegt zowel formeel als informeel. De inhoud van de agenda wordt deels bepaald door de prioriteiten die de directie vooropstelt. De verslaglegging is kort maar voldoende informatief. De vakgroep behandelt zowel pedagogisch-didactische als organisatorische onderwerpen.

De leraren volgen regelmatig vakspecifieke nascholingen. Voor algemene pedagogisch-didactische nascholingen rekenen zij op de pedagogische studiedagen van de school.

3.1.1.4 Engels in tso tweede graad in de studierichtingen Elektromechanica, Sociale en technische wetenschappen en Toerisme in tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica, Elektromechanica en Toerisme (leerplan 2012/24 en 2014/019))

Voldoet

Het onderwijsaanbod is afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelen. De evaluatie is valide en betrouwbaar.

Onderwijsaanbod	De leraren bieden de leerplandoelen in voldoende mate en met voldoende diepgang aan. Het onderwijsaanbod is in ruime mate vaardigheidsgericht. De leraren leveren sinds een aantal jaar inspanningen om het evenwicht tussen ondersteunende kennis en de productieve en receptieve vaardigheden te bewaken, conform de letter en de geest van het leerplan. De inoefening van de vaardigheden neemt de laatste jaren dan ook een belangrijke plaats in het lesaanbod in. De leerlingen krijgen luister-, spreek- en schrijfkansen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
	Het beheersingsniveau van de opdrachten is conform de leerplanvereisten. De keuze van schrijf-, lees- en luisterteksten is afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen en op de leerplandoelen. De leerlingen oefenen de schrijfvaardigheid in voldoende mate. De weloverwogen aandacht voor vormcorrectheid gaat hand in hand met voldoende aandacht voor communicatieve aspecten. De aanbreng van grammaticale en lexicale leerinhouden gebeurt in functionele contexten.
	De leerstrategieën met betrekking tot de taalvaardigheden worden uitdrukkelijk aangebracht en ingeoeft. Binnen de kennisverwerving is er uitgebreide aandacht voor instructie- en schooltaal. De leraren belichten de culturele component van het Engels en ze hebben ook aandacht voor de vakgebonden attitudes.
	De vakgroep besteedt aandacht aan de samenhang van het curriculum, zowel horizontaal als verticaal. Voor het specifieke gedeelte is er voldoende verdieping, conform het leerplan. Extramurale activiteiten ondersteunen het leerproces.
Evaluatiepraktijk	Alle onderwijsdoelstellingen komen aan bod in de evaluatiepraktijk. De leraren bewaken de afstemming van de toetsen en examens op de leerstof en de leerplandoelen. Er is een evenwicht in de puntenverdeling tussen de kennis en de verschillende vaardigheden. Ook binnen de vaardigheden is de puntenverdeling weloverwogen en evenwichtig. Het beheersingsniveau van de toetsen en examens komt overeen met de leerplanvereisten. De quoterings is overwegend transparant voor de leerlingen.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Contextloze grammatica en woordenschat of vertalingen zijn zeer uitzonderlijk in de evaluaties. De leerlingen worden doorgaans beoordeeld op functionele opdrachten die maximaal aansluiten bij realistische contexten. Procesevaluatie wint de afgelopen jaren aan belang. Ook wordt van de leerlingen verwacht dat ze hun eigen leerprestaties beoordelen. De afstemming van die zelfevaluatie op de leerplandoelen is nog in ontwikkeling.

De leraren maken gebruik van overzichtelijke beoordelingskaders met deelcriteria en uitgewerkte normen voor de evaluatie van de vaardigheden. Ook de vakattitudes worden geëvalueerd.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen ordelijk, gestructureerd en in een aangename sfeer. De initiatieven in het kader van de leerbegeleiding is gericht op leerwinst bij de leerlingen. De leraren zorgen voor een stimulerend leerklimaat en voor afwisseling in de werkvormen, met o.a. zelfstandig werk, duowerk en groepswork. De werkvormen zijn overwegend activerend. Ook projectwerking komt gaandeweg meer aan bod.

De leraren spelen in op de heterogeniteit van de leerlingenpopulatie. Ze staan de leerlingen bij in het leerproces en geven mondeling en schriftelijk feedback op de leerprestaties. Ze houden rekening met specifieke onderwijsbehoeften en eventuele leermoeilijkheden. De remediëringmaatregelen zijn afgestemd op de vastgestelde tekorten. Ook de relatief hoge toetsfrequentie stelt de leerlingen in staat om hun leerproces bij te sturen.

Het systematisch gebruik van de doeltaal als instructietaal stimuleert de leerlingen en creëert extra luisterkansen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting beantwoordt aan de materiële vereisten van het leerplan. Er zijn taalklassen die voorzien zijn van woordenboeken, internet en een bordboek. De leraren zetten het materiaal effectief in om de leerplanrealisatie te ondersteunen. De vaklokalen zijn aangekleed met stimulerend foto- en tekstmateriaal dat verwijst naar de Angelsaksische cultuur. Een mediatheek en computerklassen staan ter beschikking van de leraren en leerlingen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren overleggen frequent formeel en informeel over organisatorische en pedagogisch-didactische materies. Het afgelopen jaar was het formele overleg over de talen en graden heen georganiseerd, met zinvolle uitwisseling van expertise en gelijkgerichtheid als gevolg. De leraren werken nauw samen en de vakgroep is doordrongen van het besef dat de leerplandoelen het uitgangspunt vormen van het onderwijsleerproces. De productieve samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten en interne en externe nascholingen hebben het expertiseniveau opgedreven. Ook de uitwisseling van toets- en examenmateriaal heeft daartoe bijgedragen. De werking van de afgelopen jaren heeft geleid tot een onderwijspraktijk die als voorbeeld van goede praktijk kan gelden.

3.1.1.5 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2005/044)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod	Dit vakverslag handelt over de basisvorming van de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn en over zowel de basisvorming als het specifiek gedeelte van de studierichting Wetenschappen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelen met veel diepgang aangeboden. De vakgroep biedt alle onderwerpen op een hoog verwerkingsniveau aan en behandelt bovenop de basisleerstof een beperkt aantal uitbreidingsdoelen. De leraren houden bij de planning voldoende rekening met de evenwichtige spreiding van de basis- en de uitbreidingsleerstof.
	De leerlingen verwerken sommige basisdoelen met onvoldoende diepgang. Bepaalde leerplandoelen over functies (leerplandoelen 1.3.2., 1.3.5. en 1.4.6.) en bepaalde aspecten van statistiek (leerplandoelen 3.1.3. tot 3.1.5) krijgen weinig aandacht. In de studierichting Wetenschappen behandelen de leraren de verdiepingsdoelen over vectoren (leerplandoelen 2.4.1 tot 2.4.8) niet. De verticale samenzetting (eerste en tweede leerjaar van de graad) voor het vijfde lesuur in de specifieke vorming legt een rem op de leerplanrealisatie. Door de grote heterogeniteit van de lesgroep en het feit dat de leerlingen eveneens een zesde lesuur wiskunde in het keuzegedeelte volgen, rendeert het specifiek gedeelte op dit ogenblik niet ten volle. De vakgroep heeft dit schooljaar de planning aangepast, waardoor de lacunes veelal weggewerkt zullen zijn. De leraren behandelen de overgrote meerderheid van de leerplandoelen overigens zeer kwaliteitsvol.
	De vakgroep besteedt in de les voldoende aandacht aan alle vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid). De leerling krijgt voldoende de kans om te oefenen.
Uitrusting	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het rekentoestel. De leraren zetten tijdens de lessen ICT doeltreffend in. De inzet tijdens de evaluatie kan zinvoller en doelgerichter.
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De examenvragen zijn verzorgd en het aantal examenopgaven is redelijk. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. De moeilijkheidsgraad is behoorlijk en afgestemd op de verwachtingen van het leerplan.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

De toetsen en examens bevragen op een evenwichtige wijze de meeste vaardigheden. Alleen probleemoplossende vaardigheden zijn in de evaluatie ondergewaardeerd. De diverse vaardigheden worden apart gemeten. Hierdoor verkrijgen de leraren een goed overzicht van de competenties van de leerling. De verdiepingsdoelen voor de studierichting Wetenschappen krijgen een verantwoord gewicht in de evaluatie toegemeten.

De leerlingen van de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn kunnen in het complementair gedeelte een extra lestijd wiskunde volgen. Deze leerstof telt niet mee voor de attestering. De resultaten dienen enkel om een advies te onderbouwen. De leraren waken er nauwgezet over dat ze de uitgangspunten van de tweede graad (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) vrijwaren.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De school voorziet in structurele inhaallessen. De vakgroep vermeldt alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof. Tijdens de lessen maken de leraren frequent gebruik van eenvoudige doch relevante didactische hulpmiddelen.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt. De ontwikkeling van zelfregulatie (zoals geformuleerd in eindterm 11) verdient extra aandacht, zeker voor de leerlingen die in de derde graad een onderzoeksopdracht wiskunde zullen uitvoeren.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en aan een aantal projecten.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De vakgroep bestaat uit een aantal jonge, gedreven leraren. De leraren nemen voldoende initiatieven om de continuïteit van het wiskundeonderwijs te garanderen. Het aantal vakgebonden nascholingen is beperkt. Vakoverschrijdende nascholingen waren nog niet aan de orde. Op schoolniveau nam de directie wel enkele initiatieven om actieve werkvormen te ondersteunen.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren veelal praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen of de evaluatiepraktijk aan bod. Van een doorgedreven graadoverstijgend overleg met een doeltreffende invloed op de klasvloer is er echter nog geen sprake. De leraren maken wel afspraken met andere vakgroepen om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Bij de start van het schooljaar bespreekt men de doorstroming en de oriëntering van de leerlingen.

3.1.1.6 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2006/060)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming en het specifiek gedeelte van de bovenvermelde studierichtingen.

Beheersingsniveau
Samenhang

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen met veel diepgang aangeboden. De vakgroep behandelt bovenop de basisleerstof heel wat uitbreidingsdoelen. De leraren bieden de leerplandoelen op een hoog verwerkingsniveau aan. De spreiding van de diverse onderdelen over het schooljaar en over de graad is echter voldoende evenwichtig, waardoor de realisatie van het leerplan nooit in het gedrang komt.

Ondanks een aantal verdienstelijke initiatieven, krijgen de leerlingen de specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (DSET20, DSET21 en DSET22) niet aangeboden conform de vereisten van het leerplan. De leerlingen oefenen onvoldoende in het formuleren en onderzoeken van een haalbare onderzoeksvraag. De aandacht tijdens de uitwerking gaat naar wiskundige correctheid veeleer dan naar het exploreren van de verschillende stappen van wiskundig onderzoek. Inhoudelijke reflectie over de gevolgde strategieën is onvoldoende aan de orde. De leerlingen oefenen voornamelijk vormvereisten en leerinhouden en verwerven slechts in beperkte mate inzicht in de OVUR-onderzoeksmethode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren).

Een aantal basisdoelen blijven onderbelicht. De leerlingen oefenen weinig in bepaalde onderdelen van de normale verdeling (leerplandoel 7.3.3. / eindtermen 33 en 34).

De leraren stappen in het tweede graadjaar over naar een diepgaande verwerking van de functies (analyse) en de link met de grafiek (precalculus) wordt veelal niet blijvend gelegd (concentrisch aanbod). De visie van de vakgroep hieromtrent verschilt met deze van het leerplan. Het aanbod is over het algemeen kwaliteitsvol.

De vakgroep besteedt in de les veel aandacht aan rekenvaardigheden. Andere vaardigheden (meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denken en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) komen echter ook voldoende aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel en van rekentoestellen voorzien van een computer algebra systeem. De leraren zetten tijdens de lessen doeltreffend ICT in. De inzet tijdens de evaluatie kan doelgerichter.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de les gebeurt. De leerlingen dienen heel wat vragen op te lossen. De moeilijkheidsgraad van de examens is hoog door de soms hoge eisen voor rekenvaardigheid. De vakgroep legt eigen accenten die niet altijd stroken met de visie van het leerplan. Het eindcijfer geeft dan ook niet transparant aan of een leerling al dan niet de basisdoelstellingen van het leerplan heeft bereikt. Op een informele wijze staan de leraren echter voldoende garant voor een leerplangerichte evaluatie. Elk examen en elke toets vermelden nauwkeurig de puntenverdeling. Voor de evaluatie van de onderzoeksopdracht hanteert de vakgroep een duidelijk evaluatiekader. De leraren vertaalden dit kader echter onvoldoende naar objectieve en meetbare criteria om van procesevaluatie te kunnen spreken. De lay-out, het product en de inzet primeren op het proces en het doorlopen van de verschillende stappen in het wiskundig onderzoek. Het verkregen cijfer is niet representatief voor het beheersingsniveau dat de eindtermen beogen. Het aandeel van de evaluatie van de onderzoekscompetentie dient bovendien transparant te worden opgenomen in de evaluatie van het vak wiskunde. De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De school voorziet in structurele inhaallessen. De vakgroep vermeldt alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt. De oefeningen in de klas zijn hier nog te weinig op gericht. Mede daardoor rendeert de onderzoeksopdracht nog te weinig.

De vakgroep legt de lat hoog. Zowel in de lessen als tijdens de toetsen en examens verwachten de leraren dat de leerlingen de leerstof met zeer veel diepgang verwerken. Per hoofdstuk krijgen de leerlingen een lijst met te kennen en te kunnen leerstof. Dit is een voorbeeld van goede praktijk, maar de link tussen deze lijst en de leerplandoelen dient te worden geactualiseerd.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en aan een aantal projecten.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep bestaat uit een aantal jonge, gedreven leraren. De leraren nemen voldoende initiatieven om de continuïteit van het wiskundeonderwijs te garanderen. Het aantal vakgebonden nascholingen is beperkt. Vakoverschrijdende nascholingen waren nog niet aan de orde. Op schoolniveau nam de directie wel enkele initiatieven om actieve werkvormen te ondersteunen.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren veelal praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen of de evaluatiepraktijk aan bod. Van een doorgedreven graadoverstijgend overleg met een doeltreffende invloed op de klasvloer is er echter nog geen sprake. De leraren maken wel afspraken met andere vakgroepen om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Bij de start van het schooljaar bespreekt men de doorstroming en de oriëntering van de leerlingen.

3.1.1.7 Wiskunde in tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica en Elektromechanica (leerplannen 2005/069 en 2005/070)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod	Dit is het verslag over de basisvorming en over de specifieke vorming van de bovenvermelde studierichtingen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	De leerlingen krijgen heel wat leerplandoelstellingen met veel diepgang aangeboden. De vakgroep behandelt bovenop de basisleerstof diverse uitbreidingsdoelen. De leraren bieden de leerplandoelen op een hoog verwerkingsniveau aan maar spreiden de leerstof weinig evenwichtig over het schooljaar en over de graad. De onderdelen afgeleiden en integralen komen slechts op het einde van het tweede graadjaar aan bod, waardoor de realisatie van deze doelen in het gedrang komt. De leerlingen oefenen bepaalde leerplandoelen ook niet in. Zo komen het getal van Euler (leerplandoel 1.1.3.), de logaritme met een willekeurig grondtal (leerplandoel 1.3.1.), extremumvraagstukken (leerplandoel 1.2.4) en het kritisch omgaan met statistiek in de media (leerplandoel 2.3.1.) niet aan bod. Tevens komen bepaalde onderdelen over het verloop van veeltermfuncties en rationale functies (leerplandoel 1.2.3), integralen (leerplandoel 1.5.1 en 1.5.2) en de normale verdeling (leerplandoel 2.3.2) met weinig diepgang aan bod. De vakgroep heeft vanaf dit schooljaar de planning bijgestuurd waardoor het aanbod evenwichtiger is. Deze bijsturing is echter nog te recent om ten volle te renderen.
<i>Samenhang</i>	De vakgroep besteedt in de les veel aandacht aan rekenvaardigheden. Andere vaardigheden (meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) komen ook aan bod, maar in mindere mate.
Uitrusting	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.
<i>ICT</i>	De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leraren zetten ICT tijdens de lessen zinvol in. Tijdens de evaluatie kan de inzet van ICT doelgerichter.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de les gebeurt. De leerlingen dienen heel wat vragen op te lossen. De lacune in het aanbod vertaalt zich in de evaluatie. De moeilijkheidsgraad van de examens is hoog door de soms hoge eisen voor rekenvaardigheid. Andere vaardigheden komen weinig aan bod. De vakgroep legt eigen accenten die niet altijd stroken met de visie van het leerplan. Het eindcijfer geeft dan ook niet transparant aan of een leerling al dan niet de basisdoelstellingen van het leerplan heeft bereikt. Op een informele wijze staan de leraren echter voldoende garant voor een leerplangerichte evaluatie. Elk examen en elke toets vermelden nauwkeurig de puntenverdeling.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Ondanks de bovenstaande werkpunten is de evaluatie nipt voldoende valide en leerplangericht. Vanaf dit schooljaar heeft de vakgroep een aantal bijsturingen gedaan om de evaluatie meer af te stemmen op de leerplannen. Dit proces is echter nog te recent om voldoende te renderen. De leerlingenresultaten van de voorbije schooljaren tonen aan dat de leerlingen soms met moeite de voor wiskunde gestelde eisen behalen. Een bezinning over en de afstemming van de evaluatie op de leerbegeleiding is een dringend werkpunt.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De school voorziet in structurele inhaallessen. De vakgroep vermeldt alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingsschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt.

De vakgroep legt de lat hoog. Zowel in de lessen als tijdens de toetsen en examens verwachten de leraren dat de leerlingen de leerstof met zeer veel diepgang verwerken. Per hoofdstuk krijgen de leerlingen een lijst met te kennen en te kunnen leerstof. Dit is een voorbeeld van goede praktijk, maar de link tussen deze lijst en de leerplandoelen dient te worden geactualiseerd.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en aan een aantal projecten.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep bestaat uit een aantal jonge, gedreven leraren. De leraren nemen voldoende initiatieven om de continuïteit van het wiskundeonderwijs te garanderen. Het aantal vakgebonden nascholingen is beperkt. Vakoverschrijdende nascholingen waren nog niet aan de orde. Op schoolniveau nam de directie wel enkele initiatieven om actieve werkvormen te ondersteunen.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren veelal praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen of de evaluatiepraktijk aan bod. Van een doorgedreven graadoverstijgend overleg met een doeltreffende invloed op de klasvloer is er echter nog geen sprake. De leraren maken wel afspraken met andere vakgroepen om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Bij de start van het schooljaar bespreekt men de doorstroming en de oriëntering van de leerlingen.

3.1.1.8 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Werktuigmachines (leerplan 2007/048)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen voldoende. De evaluatie is valide en de uitrusting voldoet om de leerplanrealisatie te ondersteunen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerlingen bereiken het grootste deel van de leerplandoelstellingen en oefenen op het juiste beheersingsniveau. De leraren hebben hun aanbod verwerkt in projectvorm. Dat zijn veeleer grote projecten, maar omdat ze erin slagen om daarin voldoende onderdelen met een grote verscheidenheid in te verwerken, is het aanbod nog voldoende gevarieerd om de leerlingen te boeien. De samenhang tussen de verschillende bewerkingstechnieken enerzijds en de theorie met de praktijk anderzijds is duidelijk aanwezig en motiveert de leerlingen.

De leerlingen werken individueel aan de projecten. De leraren trachten zo het evenwicht en de volledigheid van het aanbod te bewaken voor elke leerling.

De leerlingen bekwamen zich in de dialoogsturing van de freesmachine en de teach in-draaibank. Ze programmeren ook met iso-codes in didactische software. Die iso-codes blijven beperkt tot lijnsturingen. De leerlingen leren niet hoe ze op de computer een CNC-programma kunnen creëren vanuit een CAD-model (uitbreidingsdoelstelling), maar evenmin hoe ze een CNC-freesopdracht kunnen voorbereiden op de computer, simuleren en doorsturen naar de machine (basisdoelstellingen).

Door het ontbreken van de ICT-uitrusting in de vaklokalen missen de leerlingen kansen om op efficiënte manier opzoekwerk of verslaggeving uit te voeren tijdens het praktijkwerk. De leraren integreren ICT ook niet voldoende in hun opdrachten.

Enkele technieken en technologie komen niet of onvoldoende aan bod zoals het kotteren, het verdeeltoestel, pneumatica/hydraulica, ploftekeningen en CAD-bibliotheken.

De leerlingen volgen in het eerste en tweede leerjaar van de graad een stage gedurende twee weken in het begin van het schooljaar en opnieuw twee weken in de tweede helft van het schooljaar. De leraren bevragen de stageplaatsen vooraf om na te gaan of het aanbod strookt met de verwachtingen van de school. De lijst van geplande stage-activiteiten speelt daarin zijn gepaste rol. Op de stage verdiepen de leerlingen de opgedane kennis en vaardigheden. De leraren verwachten doorgaans niet dat er leerplandoelstellingen uitsluitend op stage gerealiseerd worden, met uitzondering van de specifieke stagedoelstellingen. De leerlingen zijn doorgaans enthousiast over de leerkanalen die ze daar krijgen en de stagegevers zijn lovend over de vakkennis van de meeste leerlingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De werkplaats is voldoende uitgerust. De school beschikt over een CNC-freesmachine en een teach in-draaibank. De leraren zetten die frequent in. De school voorziet in staal, non-ferro en lichtmetalen voor gevarieerde oefeningen.

In het vaklokaal waar de CNC-machines staan, is geen computer beschikbaar. In de praktijkzaal en het aangrenzende technologielokaal is er ook geen computer voor de leerlingen. Dat maakt het onmogelijk om ICT in de lessen te integreren en het is een hindernis voor enkele doelstellingen rond CNC, die hoger beschreven staan.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school koos tot dit schooljaar voor een gespreide evaluatie van het volledige specifieke gedeelte, samen met examens. Deze examens vormen een momentopname en toetsen opnieuw dezelfde doelstellingen die aan bod kwamen tijdens het hele schooljaar.

De twijfel over de toegevoegde waarde van deze examens heeft de school ertoe aangezet om over te stappen op permanente evaluatie vanaf volgend schooljaar. In de huidige evaluatie-instrumenten is een duidelijk verband met de leerplandoelstellingen terug te vinden. Er ontbreken wel descriptoren zodat het noch voor leerlingen, noch voor leraren voldoende duidelijk is waar de cesuur ligt om te slagen. Er is geen mogelijkheid om het behaalde beheersingsniveau in te schalen of hierover te rapporteren.

Voor het totaalcijfer van praktijk hanteert de vakgroep een verdeling van 80 % uit de evaluatiecriteria van praktijk en 20 % voor vakgebonden attitudes. In de berekeningswijze is een fout geslopen, waardoor de cijfers voor de praktijkcriteria onterecht gereduceerd werden. De vakgroep en de directie hebben de foute procedure onmiddellijk gewijzigd.

De inhouden van de theoretische examens sluit niet altijd aan bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ze sluiten ook niet steeds aan op de leerplandoelstellingen. Soms is het contextloze kennisreproductie.

De school besliste om tot 10 % malus-punten te rekenen voor examens van technische vakken als de leerlingen taalfouten maken in hun antwoorden. Die werkwijze tast de validiteit van de evaluatie nog verder aan.

De evaluatie van de stage gebeurt aan de hand van een zelfevaluatie door de leerling, die bevestigd of gecorrigeerd wordt door de stagebegeleider van de school. Het formulier dat daarvoor gebruikt wordt, is erg gedetailleerd en strookt met het leerplan.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren krijgen in de eerste begeleidende klassenraad de nodige info over de zorgvragen van de nieuwe leerlingen. Op het schoolplatform informeert de school de leraren uitvoerig over het signaleren en de aanpak ervan. Zij passen die voorgestelde maatregelen correct toe om alle leerlingen optimale slaagkansen te geven.

De werkvormen in de leeractiviteiten variëren in de verschillende lessen. In de praktijklessen en tijdens het technisch tekenen werken de leerlingen sterk zelfgestuurd. De leraren begeleiden hen bijna volledig individueel. Het ontbrekende ICT-materiaal beperkt de mogelijkheden om nog meer te differentiëren. In de theoretische lessen is de variatie aan werkvormen veeleer beperkt, maar de kleine groepen maken het nog steeds mogelijk om de leerlingen van nabij te begeleiden.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren vormen samen met de collega's basismechanica een vakgroep. Die vergadert regelmatig op formele wijze wat resulteert in een verslag volgens een opgelegd sjabloon. In de vergaderingen komen zowel organisatorische als pedagogisch-didactische thema's aan bod.

De school organiseert frequent opleidingen om beter gebruik te maken van de instrumenten in het schoolplatform. De leraren van de vakgroep hebben daarnaast nog nascholing gevolgd voor enkele vaktechnische thema's.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het GO! Atheneum Overpelt biedt haar opleidingen dbso aan op de campus in Beverlo en alle andere structuuronderdelen op de campus in Overpelt. De verslaglegging gebeurt voor het geheel, gezien zij onder één schoolnummer vallen. De organisatie van het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) is gemeenschappelijk. De twee TAC's (technisch adviseur-coördinator) fungeren als contactpersonen en krijgen bijstand van de preventieadviseur van de GO! Scholengroep Limburg Noord. Zij geven aan dat hun opleiding en de beschikbare tijd volstaan voor hun opdracht.

Het globaal preventieplan (GPP) is vastgelegd voor een periode van vijf jaar. Het GPP wordt niet jaarlijks aangevuld met een evaluatie of regelmatig aangepast in functie van gedetecteerde noden of werkpunten. Hierdoor geeft het onvoldoende duidelijkheid over de toekomstige en geplande initiatieven van het beleid. In het GPP zijn geen budgetten opgenomen. Naast het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan beschikt de school nog over een masterplan. De afstemming tussen het masterplan en het GPP is onduidelijk. Het masterplan is niet voorgelegd aan het basiscomité. Na enkele aanpassingen tijdens de doorlichting is het GPP aangevuld met de ontbrekende functionele informatie.

De contactpersonen baseren zich voor het nemen van de preventiemaatregelen op de uitgevoerde risicoanalyses en de bevindingen van de interne dienst. De interne preventieadviseur voert geen jaarlijkse rondgang uit door de gebouwen. Tussen de twee laatste verslagen van die rondgangen op beide campussen zit een periode van ruim vier jaar. Daarenboven doet de school een beroep op externe diensten voor alle wettelijk verplichte controles. Op basis hiervan maken zij een aantal planningsdocumenten, maar die worden niet gekaderd in het GPP, waardoor de functionaliteit van dat GPP verder ondergraven wordt. Voor het preventief onderhoud van de machines rekent de school op externen. Ander onderhoud voert zij in eigen beheer uit, maar daarvan is geen planningsdocument of overzicht aanwezig waardoor de kwaliteitsgaranties ontbreken. De school beschikt nog niet over een goed uitgebouwd onderhoudsprogramma.

De school geeft aandacht aan BVH in haar onthaalprocedure. Het personeel kan via verschillende kanalen melding maken van tekortkomingen.

De aankoopprocedure is uitgeschreven. De rol van de preventieadviseur is hierin correct opgenomen. Op de vestigingsplaats in Beverlo gebeuren echter nog aankopen buiten de procedure om. Daardoor zijn er in de school nog producten in gebruik die de preventieadviseur niet goedgekeurd heeft en waarvoor geen veiligheids- en gezondheidskaart beschikbaar is. Een aantal producten met gevaarlijke eigenschappen is niet opgenomen in de inventaris.

De lokalen in Overpelt voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen, maar dat is niet het geval in Beverlo. De paviljoenen verkeren daar in slechte staat. Het buitenschrijnwerk ervan is onvoldoende onderhouden en op sommige plaatsen hangen planken van de oversteek helemaal los. In het werkhuis lassen valt de stroomvoorziening regelmatig uit. Het werkhuis beschikt niet over een aparte slijpruimte of de nodige 'slijpvoorzieningen', waardoor er voortdurend gevaar is voor wegspringende gensters. In het werkhuis C2 zijn enkele machines niet veilig opgesteld (kolomboormachine, slijpmolen). De didactische keuken voldoet niet meer aan de hedendaagse hygiëne-eisen. De leraren van de opleiding Keukenmedewerker staan zelf in voor de aankoop van gekoelde en diepgevroren voedingsmiddelen. Omdat de leraren niet kunnen beschikken over isolerende koelzakken of -bakken kan dit vervoer niet gebeuren volgens de regels van de goede hygiënepraktijken. De speelplaats en de parking zijn in slechte staat. Er is valgevaar door de talloze putten en losse klinkers. De parking voor de leraren is niet verhard en verandert bij regenweer in een modderpoel. De dichtheidsproef van de gasinstallatie gaf geen voldoening. Zij duidt op lekken die tot nu toe niet opgelost zijn. Ze zijn ook niet nauwkeurig gesitueerd waardoor gevaar voor de leerlingen niet uitgesloten kan worden.

De milieuvergunning voor Beverlo is niet meer geldig. De school geeft aan de aanvraag voor een nieuwe vergunning te hebben ingediend. Ze beschikt voor Beverlo ook niet over een toelating van het FAVV (Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen), ondanks het verstrekken van broodjes.

De school laat de turntoestellen in Overpelt door een externe dienst controleren, maar het negatief advies voor een aantal toestellen wordt niet opgevolgd. De stickers met waarschuwingen werden gedeeltelijk verwijderd en de toestellen staan klaar voor gebruik.

De school voorziet in de juiste collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen, maar in de houtafdeling in Overpelt gebruiken de leerlingen en de leraren die niet op de gepaste wijze. Dit illustreert het ontbreken van een veiligheidscultuur in deze afdeling.

De school heeft de elektrische hoog- en laagspanningsinstallaties tijdig laten keuren, maar de verslagen vermelden inbreuken die zonder uitstel moeten weggevoerd worden. Ook de voorgaande keuringsverslagen in beide campussen vermelden tal van inbreuken. De risico's van enkele actuele problemen zijn volgens de externe deskundige zelfs dermate groot dat directe verbetering nodig is. De school geeft aan dat een gedeelte van de inbreuken reeds is weggevoerd. Een ander deel zal worden weggevoerd in de volgende schooljaren, maar de concrete planning ontbreekt.

De brandpreventieverslagen van beide campussen zijn voorhanden. Het verslag van de campus in Beverlo is informatief en de lokale brandweer is uitdrukkelijk bereid om samen te werken aan een verbeterplan. Tot op heden zijn slechts een beperkt aantal opmerkingen weggevoerd. Hoewel de inbreuken met betrekking tot de compartimentering en het ontbreken van de rookkoepels al meer dan tien jaar gekend zijn, is er nog steeds geen gevolg aan gegeven. Volgens de TAC zullen deze inbreuken weggevoerd worden in het schooljaar 2016-2017. Een concrete planning kan hiervoor niet voorgelegd worden.

De school krijgt een gunstig advies, beperkt in de tijd, voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De gebrekkige systematiek in een aantal aspecten van de organisatie en de aangehaalde werkpunten op de campus in Beverlo maken een verhoogde waakzaamheid van het beleid noodzakelijk. De onderwijsinspectie volgt de verbeteringen na drie jaar op.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekieren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school communiceert haar visie over evaluatie via het schoolreglement. Via een valide sterkte-zwakteanalyse van de leerling willen de leraren de nodige informatie verzamelen om het leerproces bij te sturen. De verzamelde gegevens moeten de delibererende klassenraad toelaten om de leerling op een doordachte manier te attesteren en te oriënteren. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren de schoolvisie doeltreffend vertalen naar de lespraktijk.

Het beleid stelt enkele prioriteiten. Door het creëren van een krachtige leeromgeving en door in te zetten op het gebruik van ICT in alle lessen wil de directie een maximale leerwinst behalen, rekening houdend met de aanwezige leerlingenpopulatie. Ze stelt creativiteit, zelfredzaamheid en teamspirit centraal.

De school legt de verhouding tussen het dagelijks werk en de examens vast en differentieert daarbij naargelang van de graad. In het bso tellen het dagelijks werk en de examens elk voor de helft mee in het eindtotaal. Dit is ook het geval in de tweede graad van het aso en het tso. In de derde graad aso en tso is het gewicht van het examen groter (65 %). Voor heel wat vakken (de lijst is opgenomen in het schoolreglement) kiest de school voor permanente evaluatie. In de praktijk is het veeleer een mix van permanente en gespreide evaluatie. Voor de keuze van de evaluatievorm laat het beleid zich leiden door de suggesties van de leerplannen. In het bso wenst de school het aantal vakken dat permanent evalueert nog te laten toenemen.

Voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie verwijst de directie naar de vakgroepen. Zij leggen de normering vast: de verhouding tussen kennis en vaardigheden, tussen basis en uitbreiding en de beoordelingscriteria. De opvolging door het schoolbeleid is beperkt tot steekproeven, tot het opvangen van bepaalde signalen en het aanpakken van mogelijke problemen.

Voor haar deliberatiebeleid sluit de school aan bij de richtlijnen van het net. Die pleiten voor een effectieve, efficiënte en prospectieve deliberatiehouding. De klassenraad hanteert een mathematisch model om te delibereren, maar gebruikt dit niet strikt. Vooral de inspanningen en de leervorderingen van de leerling staan centraal. Alleen de basisvorming en het specifiek gedeelte telt mee voor de attestering. De resultaten voor het keuzegedeelte gebruiken de leraren enkel voor het formuleren van een advies. Sedert vorig schooljaar koppelt de klassenraad voor sommige leerlingen een of meerdere waarschuwingen aan een A-attest.

Aan een waarschuwing is een remediëringstraject verbonden. Deze

ontwikkeling is te recent om het rendement te kunnen meten. Ondanks de overwegend valide wijze van evalueren, ligt het percentage B- en C-attesten hoger dan gemiddeld in Vlaanderen.

Ondersteuning De school legt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de representativiteit en de validiteit van de evaluatie bij de leraren en de vakgroepen. Het doel, de inhoud en de wijze van evalueren zijn in belangrijke mate afhankelijk van de invulling die de leraren en/of de vakgroepen eraan geven.

Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen genieten bij het afleggen van examens van compenserende en/of dispenserende maatregelen. Ook ex-OKAN leerlingen krijgen de nodige opvolging.

In de derde graad aso werkte de school criteria uit voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie. Ondanks deze duidelijke richtlijnen staat deze evaluatie nog niet voor alle polen op punt. Zo speelt vorm en inhoud nog een te sterke rol in de eindbeoordeling en is het gewicht in het eindtotaal onvoldoende transparant.

Ook voor de beoordeling van de geïntegreerde proef en de stage zijn er duidelijke criteria om zowel het proces als het product te evalueren. Voor beiden zijn er transparante en valide evaluatiecriteria en is er feedback voor elke leerling.

De school besteedt veel aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens. Ze rapporteert frequent via de leerlingenagenda en aan de hand van rapporten. De leerlingen en hun ouders krijgen voor de meeste vakken zinvolle en informatieve feedback. Voor elk vak is er steeds rapportcommentaar. Terwijl sommige leraren zich beperken tot een paar aanmoedigende woorden, maken anderen een nauwgezette analyse van de resultaten van de leerling. Via dienstmededelingen communiceert de directie de kwaliteitsverwachtingen voor de rapportcommentaar.

De ouders kunnen via de agenda de resultaten van alle taken en toetsen opvolgen. Op regelmatige oudercontacten geven de leraren extra informatie. Ook de klassenraad formuleert regelmatig algemene feedback.

Doeltreffendheid Over het algemeen is de evaluatie voldoende tot zeer sterk gericht op het leerplan. Sommige leraren nemen de basisdoelstellingen van het leerplan te weinig als referentie en evalueren uitbreidingsdoelen en eigen doelen. Andere leraren springen dan weer zeer soepel om met de evaluatienorm die het leerplan vereist. Hierbij speelt het nastreven van leerwinst en het stimuleren van het welbevinden van de leerling een centrale rol. Voor een aantal vakken is de evaluatie dan weer een voorbeeld van goede praktijk. Bij een dreigend tekort verwacht het beleid van de leraren een grondige analyse van de niet behaalde leerplandoelen. De klassenraad gebruikt deze gegevens om via adviezen de schoolloopbaan van de leerlingen in goede banen te leiden. De meeste leerlingen volgen het geformuleerde advies, met wisselend succes. Elke vakgroep synthetiseerde de evaluatieafspraken in een evaluatiedocument.

Voor de meeste vakken zijn de richtlijnen goed uitgewerkt en gekoppeld aan 'leren leren'. Of de richtlijnen overeenkomen met de verwachtingen van het leerplan ging het beleid nog niet na. Voor bepaalde vakken ontbreken tevens objectieve criteria om de evaluatiegegevens te valideren.

Het schoolbeleid onderstreept naast het beoordelende aspect van de evaluatie het belang van de ondersteunende rol voor het leren leren. De leraren verbeteren de toetsen zorgvuldig en stimuleren de zelfreflectie op de studiehouding bij de leerlingen. Voor sommige vakken stuurt de leraar sterk de les. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate een kritische houding ten opzichte van de leerstof en is er weinig ruimte voor differentiatie. In andere lessen zijn activerende werkvormen veeleer de regel dan de uitzondering. De evaluatie volgt veelal de lespraktijk, waardoor er ook tussen de vakken een aantal verschillen bestaan.

De leraren van een bepaalde vakgroep evalueren over het algemeen gelijkgericht. Aan teleurstellende resultaten koppelt de school regelmatig een remediëringsoopdracht. De leerling krijgt hierover de nodige feedback.

De leraren nemen heel wat remediëringsoopdrachten. Voor Frans, Engels, wetenschappen en wiskunde zijn er zelfs verplichte remediëringstrajecten voorzien. Als een leerling remediëring krijgt aangeboden, dient de leraar dit te noteren in het leerlingenvolgsysteem. Dit gebeurt over het algemeen nauwgezet. De school gebruikt de geregistreerde gegevens om de toegekende attesten te motiveren. De klassenraad deliberaert prospectief en de attesten zijn omvangrijk gemotiveerd. De processen-verbaal en de notulen van de delibererende klassenraad beantwoorden aan de regelgeving.

De school besteedt aandacht aan het bijbrengen en opvolgen van een goede leer- en leefhouding. Om interesse, werkmethode, teamspirit, discipline en zelfstandigheid te waarderen, reikt de school drie keer per jaar een attitude-rapport uit. Deze aanvullende informatie zorgt voor een betere duiding van de studieresultaten. Met een frequente koppeling van de rapportperiodes aan een oudercontact tracht de school een vlotte informatiedoorstroming na te streven. Voor een aantal vakken evalueren de leraren attitudes. Op schoolniveau zijn er geen strikte afspraken over het aandeel van de attitudes in de totaalscore voor een vak. In de praktijk blijken de verschillen tussen de vakken dan ook groot. Sommige leraren nemen geen attitudes op in de evaluatie. Een aantal vakgroepen hanteren geen objectieve meetsystemen voor de vakattitudes. Voor andere vakken is de meting van de vakattitudes dan weer een voorbeeld van goede praktijk.

De school verzamelt een aantal gegevens over de resultaten en de attestering.

De diverse vakgroepen bespreken de analyse. De doeltreffendheid van de evaluatie en de leerbegeleiding wordt in de praktijk echter niet gemeten. Vooral de koppeling tussen beide is een werkpunt. De analyse is nog te weinig nauwkeurig om hierover relevante informatie op te leveren. Het overleg over de evaluatiegegevens leidt soms tot bijsturingen van de onderwijsprocessen, maar vormt nog niet voldoende aanleiding tot kwaliteitsbewaking.

Ontwikkeling De voorbije schooljaren nam het beleid een aantal initiatieven om de leerlingen actiever te betrekken bij de lespraktijk en om de leerplangerichtheid van de evaluatie te vergroten. Via pedagogische studiedagen en navormingsmomenten werkten alle vakgroepen aan de implementatie van actieve werkvormen in hun vak. De verdere ontwikkeling van de evaluatiepraktijk volgt later. Sommige leraren volgen, op eigen initiatief of aangespoord door de directie, opleidingen over alternatieve vormen van evaluatie.

Via een betere afstemming van de evaluatie op de leerbegeleiding wil de school de regelmatige inzet van de leerlingen stimuleren en de leraren laten reflecteren over de lespraktijk. De laatste schooljaren nam het beleid enkele initiatieven om zowel de beoordelende als de begeleidende functie van evaluatie een sterkere invulling te geven. De meeste vakgroepen kiezen voor de weg van de geleidelijkheid. Het dynamische lerarenteam staat open voor vernieuwing, hierin aangemoedigd door de directie. Verbreden, verdiepen en excelleren vormen de kernwoorden voor de toekomststrategie van het beleid. Vanaf volgend schooljaar zullen de leerlingen en de ouders via een digitaal puntenboek de individuele scores voor elk vak kunnen opvolgen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het atheneum wordt geleid door de directeur, die zich laat ondersteunen door twee TAC's (technisch adviseur-coördinator). De huidige directeur is er, op de korte tijd dat zij aan het roer staat, in geslaagd om haar beleidslijnen uit de schrijven. De grote lijnen lopen gelijk met het beleid dat in voege was. De directie zorgt er zo voor dat de continuïteit verzekerd blijft.

De school liet de visie, die al langer binnen de school leefde, kristalliseren in een bondige missie 'energiek en toekomstgericht onderwijs'. Die missie is tegelijk de samenvatting van de belangrijkste opdrachten van de directeur. De directie concretiseerde deze taken verder in een visietekst die zij deelt met het personeel via de personeelsvergaderingen en het elektronisch platform. Dit hele proces gebeurde met inspiratie uit het korps en kan rekenen op een groot draagvlak.

Het personeel ervaart de directie als erg gedreven, met oog voor alle kernprocessen tot op het uitvoerend niveau. Zij waarderen de directie voor haar besluitvaardigheid en bereikbaarheid.

Het atheneum biedt heel wat studierichtingen aan in verhouding tot het beperkt aantal leerlingen. De directie is zich bewust van dit knelpunt. Zij probeert de klassamenstellingen te beperken. De lesuren worden zo goed mogelijk besteed in de afdelingen waar ze gegenereerd worden. De minimumpakketten van het tso helpen het aanbod in stand te houden.

De directie volgt de vakgroepwerking op via de verslagen. Zij geeft schriftelijk feedback waar het past op de besproken items. Die feedback wordt telkens in de volgende vergadering behandeld. Ook op informele wijze kunnen leraren altijd terecht bij de directie met hun bekommernissen.

De school heeft voor haar personeelsleden gepersonaliseerde functiebeschrijvingen. Die stelt zij na de indiensttreding in samenspraak op. Daarna gebruikt de directie ze voor functionerings- en evaluatiegesprekken. De evaluaties gebeuren volgens een transparante procedure en omvatten ook lesbezoeken. Personeelsleden kunnen op het schoolplatform nalezen in welke stappen de procedure verloopt.

De directie plant nog vorming voor zichzelf om verder te groeien in een doeltreffend personeelsmanagement en -assessment.

- Visieontwikkeling** De school kenmerkt zich ook als een school die zorg draagt voor zijn leerlingen. Deze ambitie, net als het energiek en toekomstgericht onderwijs, blijken uit de visietekst. Daarin legt de school de nadruk op respect voor elk individu, ontplooiingskansen met oog voor talenten, innoverende didactiek, professionele en dynamische leraren en een transparant orde- en tuchtbeleid.
- De algemene visie wordt geconcretiseerd in operationele doelen en acties zoals de lesmethode learning by doing, lessen in het Engels en samenwerking met externe organisaties die beschikken over vakspecifieke expertise.
- De vertegenwoordigers van het personeel bevestigden in het pedagogisch college dat de visietekst nog een geldige vertaling van de schoolcultuur en -visie blijft.
- De directie spoort de leraren sterk aan om na te scholen rond didactische thema's zoals activerende werkvormen. Uit de lesbezoeken en feedback van de vakgroepen blijkt dat die inspanningen ook doel treffen.
- Besluitvorming** Naast de verplichte overlegorganen heeft de school werkgroepen in het leven geroepen. De voltijdse leraren maken elk deel uit van twee werkgroepen naar keuze. De thema's van elke werkgroep zijn niet gedetailleerd omschreven. Hun opdracht is op een spontane manier ingevuld en de directie stuurt enkel mondeling bij. De directie ziet de kleinschaligheid als belangrijkste reden voor het ontbreken van een formeel karakter voor deze werkgroepen.
- De verplichte overlegorganen vergaderen regelmatig en vatten hun besluiten samen in een functionele verslaggeving. In de pedagogische raad zetelt een representatieve vertegenwoordiging van elk deel van de school. Zij vergaderen bijna maandelijks. De agenda wordt bij het personeel aangekondigd en elk personeelslid kan de vergadering bijwonen en suggesties toevoegen aan de agenda. Dat gebeurt ook werkelijk waardoor het een spreekbuis voor het personeel wordt.
- Het geheel zorgt voor voldoende inspraak en betrokkenheid bij de besluitvorming.
- Kwaliteitszorg** De directie hanteert een instrument van het GO! om haar personeelsmanagement vorm te geven. Met de verbetertrajecten die ze daarmee creëert, hoopt zij kwaliteitsverbetering te realiseren op de klasvloer en optimaal leerrendement voor de leerlingen.
- De directie bestudeert elk jaar de spreiding van de attesteringen en zij analyseert trends in de evaluatiecijfers. De conclusies uit die onderzoeken resulteren ook in acties. Zo creëerden de vakgroepen een keuzetraject taal of wiskunde dat wordt aangeboden als complementaire activiteit om een betere aansluiting tussen de tweede en derde graad te krijgen.

De school analyseert peilingstoetsen en paralleltoetsen om daaruit werkpunten te destilleren. Op basis van die analyse creëerde de vakgroep PAV een plan voor een betere luistervaardigheid. Dat werd voor het begin van dit schooljaar samen met de pedagogische begeleidingsdienst verder ontwikkeld en wordt nu toegepast.

De school gebruikt de data die de Vlaamse overheid aanbiedt op 'Mijn onderwijs'. De cijfers over slaagkansen zijn statistisch maar beperkt relevant omdat de aantallen klein zijn. Met gevalstudies toonde de directie aan dat studiekeuzes in het vervolgonderwijs tegen het advies van de delibererende klassenraad vaak voor slechte resultaten zorgden. Dat heeft hen doen inzien dat het advies te weinig gehoor krijgt voor een goede oriëntatie. Studiekeuzebegeleiding is daarom een van de doelen in de nieuwe 'gelijke onderwijskansen'-cyclus (GOK). Er moeten nog gerichte acties ondernomen worden om inzicht te verwerven en zelfreflectie te stimuleren bij het studiekeuzeproces van de leerlingen.

Het is de bedoeling van de directie om systematisch verder te werken aan de ontwikkeling van een doelgerichte kwaliteitszorg. Op algemene vergaderingen worden daar regelmatig kleine werkpunten over geïnitieerd. De bewustwording vergt nog tijd.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn.
- De leerplanrealisatie voor biologie in aso tweede graad.
- De leerplanrealisatie voor Engels in tso tweede graad en tso derde graad in de studierichtingen Boekhouden-informatica, Elektromechanica en Toerisme.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerplangerichte evaluatie in de meeste vakken.
- Het aangename en gestructureerde leer- en leefklimaat.
- De professionele taakbekommernis en het engagement van de personeelsleden.
- De ontwikkelingsdynamiek binnen de meeste vakken.
- De motivering van de B- en C-attesten.
- Het vakgebonden overleg tussen de middenschool en het Atheneum voor de meeste vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het motiverend en participatief leiderschap.
- De dynamiek en de continuïteit van het beleid.
- De impulsen tot onderwijskundige vernieuwing.
- De ontwikkeling van een gedragen visie.
- Het participatief beleid via functionele overlegorganen.
- Het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen.
- De permanente inzet voor het leerlinggerichte schoolklimaat.
- De aandacht voor deskundigheidsbevordering op algemeen pedagogisch vlak.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen in de praktische en technische vakken in tso tweede graad Elektromechanica en in bso derde graad Werktuigmachines.
- De leerplanrealisatie in bso derde graad Werktuigmachines.
- De realisatie van de onderzoekscompetentie in de pool Wiskunde.

Wat betreft het algemeen beleid

- De cyclische kwaliteitszorg.
- Het doeltreffend gebruik van datagegevens voor kwaliteitsverbetering.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne in het geheel van de school in Beverlo en Overpelt

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **26-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc SMEULDERS de inspecteur-verslaggever	a.i. Rianne Vanhulsel de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	